

Όνομα περιπτώσιολογικής μελέτης	Απάτη σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων
Περιγραφή	<p>Σε περιφέρεια ενός κράτους μέλους συγκροτήθηκε ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων με τη στήριξη του ΕΤΠΑ. Στόχος του ταμείου ήταν να παρέχει επιχειρηματικά κεφάλαια σε καινοτόμες, προσανατολισμένες στην τεχνολογία ΜΜΕ, οι οποίες ήταν εγκατεστημένες στη συγκεκριμένη περιφέρεια, στα αρχικά τους στάδια. Η προσανατολισμένη στην αγορά καινοτομία ή η υποστήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης αποτελούσαν υποχρεωτικά κριτήρια για την παροχή στήριξης από την ΕΕ στο πλαίσιο του ταμείου, το οποίο απέκλειε επίσης τις προβληματικές επιχειρήσεις.</p> <p>Το επιχειρηματικά κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν από δικαιούχο ο οποίος έπρεπε να προσδιορίσει επενδυτικές ευκαιρίες στο πλαίσιο των όρων και προϋποθέσεων της επενδυτικής στρατηγικής βάσει των οποίων επιλέχθηκε. Προκειμένου να συμμορφωθούν με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι περιφερειακές αρχές έπρεπε να επιλέξουν τη διαχείριση του ταμείου μέσω ανοικτής και χωρίς διακρίσεις διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, με στόχο να εξασφαλίσουν μια αποτελεσματική, εμπορική διαχείριση του ταμείου, η οποία θα ανταποκρίνεται παράλληλα στις πρακτικές της αγοράς.</p> <p>Στα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στην έρευνα συμπεριλαμβάνονταν ο διαχειριστής του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων, φίλοι και επιχειρηματικοί εταίροι του, καθώς και ένας άλλος διαχειριστής επενδύσεων. Η έρευνα δεν αφορούσε μόνο ένα έργο αλλά τις συμμετοχές του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων σε ολόκληρη την περιφέρεια του κράτους μέλους.</p>
Σχετικό/-α ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Είδος παρατυπίας	<p>Είδος παρατυπίας που εντοπίστηκε.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Παραβίαση των κανόνων χρηματοδότησης ○ Σύγκρουση συμφερόντων ○ Ελλείψεις στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ○ Ανεπαρκής εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές
Μηχανισμός αναφοράς	<p>Η OLAF, κατόπιν έρευνας, εξέδωσε δημοσιονομική σύσταση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ΓΔ REGIO για την ανάκτηση 162,3 εκατ. ευρώ και απηύθυνε σύσταση στις εθνικές δικαστικές αρχές σε σχέση με τις δόλιες δραστηριότητες. Τελικά η υπόθεση απορρίφθηκε. Η διαδικασία ανάκτησης για τα κονδύλια του ΕΤΠΑ που έχουν ήδη καταβληθεί (162,3 εκατ. ευρώ) βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.</p>

Αναφορά IMS	Όχι
Κόκκινη/-ες σημαία/-ες	<p>Οι ενδείξεις και τα προειδοποιητικά σήματα απάτης που ήγειραν την υποψία ήταν τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι ευνοούμενοι συμμετέχοντες στο ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων ήταν εταιρείες που αποτελούσαν ιδιοκτησία μίας οικογένειας. • Ιδιωτικές επενδύσεις του διαχειριστή του ταμείου στις εταιρείες χαρτοφυλακίου του ταμείου.
Περιγραφή της μεθόδου απάτης	<p>Οι παρατυπίες αφορούσαν κυρίως την παραβίαση των κριτηρίων επιλογής για τις συμμετοχές του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων. Το ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων, το οποίο τελούσε υπό τη διαχείριση της ίδιας διοίκησης πριν και μετά την ιδιωτικοποίησή του, πραγματοποίησε παράτυπες επενδύσεις σε 44 εταιρείες, κατά παράβαση των επενδυτικών κριτηρίων. Για παράδειγμα, έλαβαν χρηματοδότηση εταιρείες που δεν ήταν μικρές ή μεσαίες (ΜΜΕ), καθώς και επιχειρήσεις που αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσκολίες ή κινδύνευαν να περιέλθουν σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Αυτό αντέβαινε στα κριτήρια επιλεξιμότητας που είχαν καθοριστεί για χρηματοδότηση από την ΕΕ.</p>
Πώς εντοπίστηκε η απάτη	<p>Οι υποψίες απάτης και παρατυπιών καταγγέλλθηκαν από μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος και από τον Τύπο. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν, η επενδυτική ομάδα του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων είχε ευνοήσει εταιρείες που δεν ήταν επιλέξιμες για επένδυση βάσει των κανόνων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων κατά την περίοδο χρηματοδότησης 2000-2006 και 2007-2013.</p> <p>Η OLAF εξέτασε το ένα τρίτο του συνολικού χαρτοφυλακίου της επενδυτικής ομάδας του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων πραγματοποίησε παράτυπες επενδύσεις και παραβίασε τα κριτήρια επένδυσης. Ωστόσο, η υποψία απάτης δεν μπόρεσε να επιβεβαιωθεί διότι η υπόθεση έχει απορριφθεί από τις δικαστικές αρχές.</p> <p>Η OLAF εκτέλεσε τις δραστηριότητές της κατά τρόπο ανεξάρτητο και συνεργάστηκε με τις διάφορες εθνικές αρχές. Η έρευνα της OLAF αποκάλυψε παρατυπίες και υπόνοιες απάτης, καθώς και σημαντικές ελλείψεις στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων ελέγχου των εθνικών αρχών, και επιβεβαίωσε σοβαρές ελλείψεις στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης του ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων.</p>

<p>Δυσκολίες που προέκυψαν</p>	<p>Η υπόθεση αφορούσε μεγάλο αριθμό εταιρειών χαρτοφυλακίου. Η OLAF μπόρεσε να διενεργήσει περιορισμένο μόνο αριθμό επιτόπιων ελέγχων. Πληροφορίες σχετικά με τις εταιρείες χαρτοφυλακίου ήταν διαθέσιμες μόνο μέσω των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν στο ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων. Ορισμένες από τις εμπλεκόμενες εταιρείες είχαν ήδη διαλυθεί. Οι αρχές ήταν απρόθυμες να παράσχουν τις σχετικές πληροφορίες στην OLAF.</p>
<p>Αδυναμίες που εντοπίστηκαν</p>	<p>Επιβεβαιώθηκαν από την OLAF και από το περιφερειακό Ελεγκτικό Συνέδριο της του κράτους μέλους ελλείψεις στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.</p> <p>Εφαρμόζονται πλέον τα κριτήρια επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση από την ΕΕ, τα οποία αναμένεται να αποτρέψουν παρατυπίες και απάτες αυτού του είδους. Επιπλέον, από την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού του 2018 ο ορισμός της σύγκρουσης συμφερόντων έχει επεκταθεί στα ταμεία επιμερισμένης διαχείρισης, ενώ οδηγοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων βρίσκονται στη διάθεση των κρατών μελών.</p>